

Patriotul

ORGAN DE LUTĂ PATRIOTICĂ ANTI-FASCISTĂ

Redacția și administrația
ARAD, Piața Pievnal No. 12
TELEFON 15-39

Apare sub conducerea unui comitet
Redactor responsabil: PETRE BELLE

Abonamentul: Lunar Lei 100
Pentru membrii Sindicatelor 100 Lei
Autorități, Instituții 3000 Lei pe an

Ministerul de interne trebuie să înceteze de a fi ministerul opresiunii

Ultimele discuții înainte de formarea guvernului

Despre desfășurarea crizei guvernamentale, precum și despre problemele care au fost discutate cu ocazia întrevederilor fruntașilor politici, se comunică următoarele din București:

Din declarațiile reprezentanților Frontului Național Democrat rezultă clar că problemele puse de F.N.D. nu se referă la chestia repartizării portofoliilor sau la numărul portofoliilor, ci este vorba de chestia programului de guvernare, precum și de garantarea că programul odată stabilit va fi realizat cu loialitate. Este vorba deci de chestii principale pentru a asigura o guvernare într-adevăr democratică.

D. general Sănătescu, președintele consiliului de miniștri, s'a întreținut aproape un ceas cu d-nii Lucrețiu Pătrășcanu și C. Titel Petrescu, cari a venit la locuința premierului după o

ședință a Consiliului Frontului Național Democrat.

D. Lucrețiu Pătrășcanu a informat din nou pe d. general Sănătescu asupra concesiilor făcute, pentru a ușura înțelegerea între partidele istorice și Frontul Democrat.

Obiectul întrevederii nu a fost discutarea repartizării portofoliilor, întrucât nu această chestiune constituie „mărul discordiei”, ci atitudinea de principiu a viitorului guvern, pentru realizarea căruia se depun atâtea stăruințe.

Problema reformelor și posibilităților unei reale purificări a aparatului de stat, mai ales în ce privește ministerul de interne, au fost prezentate premierului de către reprezentanții Frontului Național Democrat.

S'a precizat astfel că ministerul de interne trebuie să fie transfor-

mat: dintr'un instrument de opresiune, el trebuie să devină instituția care să garanteze exercitarea drepturilor și libertăților cetățenești.

Pe această chestiune nu poate fi acceptată nicio concesie din partea F. N. D., cu atât mai mult cât în ce privește colaborările din acest minister.

F.N.D. nu acceptă nicio persoană care sub o formă sau alta s'a făcut instrumentul dictaturii antonesciene.

Partidele de stânga reclamă subsecretariatul siguranței și polițiilor, rămânând ca în fruntea ministerului de interne să vină un național-tărănist, iar celălalt subsecretariat de stat al administrației să revină partidului liberal.

În afară de ministerul de interne, deci, unde partidul comunist cere ne-

apărat un subsecretariat de stat ca o garanție că nu se va repeta situația actuală dela acest departament.

componenta guvernului a fost în general fixată.

Frontul Național Democrat va avea 6 miniștri plus un număr de subsecretariate. Educația națională revine unui social-democrat. Miniștrii de externe, apărarea națională și marină vor fi desemnați de Rege, cu asentimentul partidelor.

Așa dar, dacă d. general Sănătescu reușește să soluționeze punctul care prezintă încă o dificultate, guvernul se va constitui imediat.

Propriu zis, negocierii între partide, nu mai sunt, ca fiind lipsite de obiect: definirea situației depinde de rezultatul tratativelor d-lui general Sănătescu.

Centrul Gestapoului din Danemarca a fost distrus de 24 bombardiere aliate

Centrul teroarei hitleriste din Germania se află în edificiul universității dela Aarhus. Aici a fost sediul Gestapoului din Danemarca.

În această clădire străveche au murit sute de patrioți danezi, cari s'au opus regimului de troare.

În noaptea trecută 24 bombardiere grele aliate, însoțite de mai multe avioane de vânătoare, au atacat clădirea universității dela Aarhus, sediul călăilor dela Gestapo și l-au distrus complet.

Clădirea a fost distrusă complet, împreună cu arhivele, conținând numele patrioților danezi.

Întreaga Danemarca a primit cu mare satisfacție vestea despre distrugerea sediului Gestapoului.

Înmormântarea victimelor bombardamentului mișeleșc hitlerist

ARAD. — Eri după masă a avut loc în cimitirul „Eternitatea” înmormântarea celor 16 victime cari au căzut cu ocazia bombardamentului mișeleșc efectuat în seara de Măști asupra Aradului de aviatorii fașciști.

Printre aceștia se numără și tipograful nostru, Hans Antoniu, împreună cu soția sa, la căpătâiul cărora a ținut o cuvântare de ocazie d. Voștinar Gheorghe, președintele Sindicatului tipografilor.

Au fost de față câțiva prieteni și colegi ai defunctului. Moartea lor ne va rămâne în memoria fiecăruia dintre noi care luptă pentru distrugerea fașcismului — nemți și unguri.

În atenția D-lui Cbestor

În repetate rânduri am protestat contra procedurii de hinger, de a aduna oameni pentru munca de folos obștească. Nici până azi nu se aude nimic de o soluționare a acestui procedeu, pe cale organizată. De exemplu, circ. III-a eri a strâns oameni, în frunte cu d. comisar Meșter, injura și amenința pe oameni, cari protestau contra acestui sistem, și dacă arătau documente de scutire nu erau respectate. Credem că ar fi în interesul tuturor, dacă s'ar introduce o anchetă și să fie numiți în fruntea circumscripțiilor cari sunt în stare să respecte interesele opiniei publice și interesul țării.

Armata Mareșalului Malinovsky în drum spre Budapesta a ocupat orașele Kecskemét, Lajosmizse, Dunavecse și Kiskőrös

Colaborarea militară germano-maghiară în descompunerea

Trupele mareșalului Malinovsky în drumul lor victorios spre Budapesta au ocupat orașul Kecskemét și se află la abia 60 km. de capitala Ungariei.

Kecskemét, acest oraș important, e un nod de cale ferată și o poziție cheie în sistemul de apărare al Budapestei.

În afară de Kecskemét, trupele sovietice au mai ocupat peste o sută de localități, între care orașele Lajosmizse, Dunavecse și Kiskőrös.

Pe străzile orașului Kecskemét aveau loc lupte sângeroase și deosebit de grele toată noaptea. Germanii au trimis forțe blindate pentru salvarea orașului, însă contraatacul lor s'a prăbușit sângeros. Germanii și ungurii au pierdut mai mult de 2000 de morți în lupta dela Kecskemét. Comentatorii dela radio Moscova arată că între Kecskemét și Budapesta nu

mai există niciun centru de rezistență mai important.

În consecință, lupta pentru Budapesta nu mai este vorba goală și în momentul de față se află în faza sa premergătoare.

Ziarul „Daily Mail” din Londra arată că ceea ce privește colaborarea militară germano-maghiară, această este în descompunere. De exemplu, divizia maghiară de infanterie 26 a fost încercuită din cauza unei unități din vecinătatea ei, care s'a retras în mare grabă, lăsând flancul diviziei neacoperit.

Prăbușirea unităților germane și maghiare se datorește în mare parte gravelor pierderi, ce suferau în forțările lor de a menține linia frontului dealungul Tisei. În regiunea Nyiregyháza înaintarea

trupelor sovieto-române continuă. Aci mai mult de 40 localități au fost eliberate pe ziua de ieri.

Alte norme la aplicarea impozitului de 6 la sută

Fără de evaziunea din ce în ce mai accentuată care se practică la impozitul excepțional de 6%, ministerul de finanțe a hotărât organizarea controlului, pe teren a aplicării tuturor impozitelor indirecte. Acolo unde se vor dovedi erori din aplicarea timbrilor de 6%, echipele sunt în drept ca — fără alte sancțiuni — să autorizeze anularea timbrilor cu cari statul a fost păgubit. Când, însă, fraudă va fi evidentă, se vor dresa procese verbale de contravenție, obligându-se vinovații ca — pe lângă impozite să plătească de zece ori valoarea lor drept amendă, plus o amendă fixă dela zece la 100.000 lei.

„Răzbunare și moarte criminalilor fascistii!”

La a 27-a aniversare a marelui revoluții socialiste din Octombrie, Comitetul Central al Partidului Comunist Bolșevic din Uniunea Sovietică, a lansat următorul apel:

Trăiască a 27-a aniversare a marelui revoluții socialiste din Octombrie, care a doborât puterea imperialistilor în țara noastră și a creat un puternic stat sovietic, independent al Uniunii Republicilor Sovietelor Socialiste, reazământul păcii între popoare.

Oamenii munci din Uniunea Sovietică, Armata Roșie, a izgonit pe cotropitorii fascistii germani din hotarele patriei noastre.

Trăiască libera noastră patrie sovietică! Trăiască eroica Armata Roșie, armata eliberatoare! Trăiască Armata Roșie, care zdrobește pe cotropitorii hitleristi pe teritoriul Germaniei!

Ostașii înalți spre apus, să doborâm fiara fascistă în bălăugul ei! Să pedepsim pe bandiții fascistii pentru jefuirea și distrugerea orașelor și satelor noastre, pentru crimele comise împotriva femeilor și copiilor noștri, pentru asasinările și pentru marea omorâre a oamenilor sovietici în robia nemțească.

Răzbunare și moarte criminalilor fascistii! Trăiască victoria alianței de luptă anglo-sovieto-americane asupra dușmanilor ei mai crunți ai omeneirii, cotropitorii fascistii germani! Toate forțele combative ale Națiunilor Unite pentru zdrobirea cât mai grabnică a Germaniei hitleriste! Să distragem cuibul câmbalilor fascistii și să asigurăm o pace durabilă între popoarele lumii întregi.

Salut vitezele trupe ale Marii Britanii și ale Statelor Unite, care zdrobesc hoardele fascistie hitleriste în apusul mării engleze și americane, care luptă împotriva piratilor fascistii!

Salut poporul iugoslav! Trăiască eroica armată populară de eliberare iugoslavă, care eot la cot cu Armata Roșie eliberează patria sa de sub jugul cotropitorilor nemți!

Salut poporul polonez, care luptă împotriva cotropitorilor fascistii germani! Patrioții ai Poloniei! Ajutați din răpuzeri pe eliberatorii voștri, Armata Roșie și trupele poloneze, să zdrobească mai repede pe cotropitorii germani Trăiască vitezii soldați și uliții ai trupelor poloneze!

Salut poporul francez, care împreună cu armata eliberatoare desăvârșește eliberarea Franței de sub jugul germanilor! Salut vitezii aviatorii ai aviației franceze din Normandia, cari împreună cu aviatorii sovietici zdrobesc pe barbarii fascistii germani!

Salut poporul cehoslovac, care luptă împotriva bandiților fascistii germani! Patrioții ai Cehoslovaciei! Toate forțele în ajutorarea armatei roșii, care eliberează patria noastră de sub jugul cotropirii hitleriste! Salut de luptă soldaților și ofițerilor corpului de armată cehoslovac, care luptă împreună cu Armata Roșie împotriva subjugătorilor fascistii germani!

Salut popoarele Europei, care luptă împotriva cotropitorilor hitleristi! Patrioții ai țărilor europene asuprite de subjugătorii fascistii germani! Rădicați-vă la luptă, pentru a vă elibera de sub jugul fascistii!

Jos teroarea fascistă!

Ce cuprinde legea pentru desființarea pedepsei neconstituționale

Guvernul a însărcinat Consiliul Legislativ să alcătuiască proiectul de lege prin care să se pună în concordanță toate legile existente cu caracter penal, cu dispozițiunile Constituției repusă în vigoare. Iată dispozițiile principale ale proiectului de lege, care poartă următoarea titlatură: Lege pentru punerea de acord a legișturii penale cu prevederile Constituției.

Pedepsa cu moartea prevăzută de legile în vigoare se înlocuiește prin munca silnică pe viață.

Pedepsa confiscării averurilor prevăzută de legile în vigoare, se suprimă.

Pedepsa internării în lagăr prevăzută de legile în vigoare, se înlocuiește prin închisoare corecțională.

Pedepsa cu închisoare corecțională va fi jumătate din pedepsa prevăzută de lege cu internare în lagăr. Minimum special al închisorii corecționale nu poate fi mai mic decât minimum general prevăzut de art. 24 din codul penal pentru această pedepsa.

Internarea în lagăr ordonată de autoritățile administrative drept consecință a executării unei pedepse pronunțată de instanțele judecătorești, se suprimă.

Sancțiunea domiciliului obligatoriu pronunțată de autoritățile administrative, se suprimă.

Împotriva hotărârilor condamnatorii pronunțate după 31 August 1944

dacă potrivit legii nu era deschis dreptul de recurs, se poate face recurs în termen de 10 zile.

Termenul curge dela intrarea în vigoare a prezentei legi, dacă hotărârea s'a pronunțat în prezența condamnatului, ori dacă hotărârea s'a comunicat înainte de intrarea în vigoare a legii.

Sancțiunea internării în lagăr prevăzută de art. 9 din legea pentru organizarea Municipiului București, modificată prin legea Nr. 887—1944, se suprimă.

Pedepsele cu moarte pronunțate anterior intrării în vigoare a prezentei legi, se comută în muncă silnică pe viață.

Pedepsele deținerii în lagăr pronunțate, fie de instanțele judecătorești, fie de autoritățile administrative, anterior intrării în vigoare a prezentei legi, se vor transforma în închisoare corecțională, potrivit normelor înscrise în art. 8.

Competința să se pronunțe asupra comutării sau transformării este instanța înaintea căreia hotărârea a rămas definitivă. Dacă pedepsa lagărului a fost pronunțată de către o autoritate administrativă, competența să se pronunțe asupra transformării este tribunalul locului unde pedepsa se execută.

Administratia închisorii unde are loc dețineria, va încredința parchetului locului care va sesiza instanța competentă.

Deșiunții intrând în prevederile art.

4 vor fi liberați de îndată, prin îngrijirea parchetului tribunalului locului.

Executarea hotărârilor pronunțând confiscarea averilor, nu va mai fi urmată.

Proiectul a fost înaintat Consiliului de miniștri, prin Ministerul Justiției, spre a fi transformat în lege prin sancționarea regală și publicarea în Monitorul Oficial.

Daruri pentru răniții Români și Sovieticii

Biroul Militar al Spitalului Z. I. No. 112 ne-a comunicat numele următorilor estăteni, cari au donat diferite obiecte pentru soldații răniți Români și Sovietici:

- 1. D. Teodor Măjer familia, din Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 86, pentru 250 soldați răniți, prăjituri, compoturi, țigărele și mere.
2. Doamna Păcuraru Silvia, Puta Lucia, Zorică Lucia și Maria Tămădău, din comuna Pecica, județul Arad, a donat compoturi, cozonaci și prăjituri.
Fapta lor ar fi dorită să fie făcută și din partea altor estăteni din acest oraș și județ spre a arăta că noi ne stin prețul pe acela care se jertfise pentru binele, înălțarea și prosperitatea Neamului Românesc.

MUNCITORII

În regimul capitalist, munca — socotită factor inferior al producției — e într-o permanentă luptă cu capitalul apăsător și agresiv.

La noi, războiul deslanțuit de regimul antonescian, a dus la întărirea capitalismului.

Pentru a face față necesităților crescânde ale războiului și pretențiilor exagerate ale hitleristilor, a fost nevoie de o accelerare și intensificare a producției.

Din această stare de lucruri, au rezultat pentru muncitori următoarele:

- 1. Exploatarea excesivă a muncii de către capital (capitalul fiind în mare proporție german, a fost de o rapacitate fără margini).
2. Creșterea absorbirii energiei și vitalității muncitorilor de către producție.

Pentru a forța pe muncitori să lucreze, regimul antonescian a introdus dictatura militară în toate întreprinderile. Muncitorii — reduși la sclavie — au fost obligați să lucreze sub amenințarea baionetelor, plătinându-se, în același timp, salarii de miserie.

În contra acestor samavolnicii, n'a existat niciun remediu eficace: muncitorii renașteranți au fost vârați în carcerile întreprinderilor sau au fost trimiși în judecata instanțelor de sahotaj sau a Curții Martiale.

Apăsătoarele cătușe ale trecutului au fost sfărâmate de evenimentele din 23 August 1944.

Munca nu mai poate fi socotită factor inferior al producției, fiindcă

ea are o covârșitoare parte în producție.

Prin diversitatea funcțiunilor și aspectelor ei, munca este creatoare și continuatoarea civilizației.

Muncitorii de toate categoriile depun, prin munca lor, în materie pe care o prelucurează, energie și vitalitate: viață din viața lor.

Dimpotriva, capitalul nu înglobează din el, nimic în materie, ci acaparează singur toate beneficiile.

Când se pun în cumpănă dreptățile revendicării muncitorilor, trebuie să avute în vedere toate acestea:

În prezent, muncitorii, conștienți de valoarea lor politică și socială și eliberați fiind din încătșerile trecutului, își revendică dreptul la o viață mai bună. Lupta neapuzată este dreaptă, ea lădează și în temelii dreptatea politică și socială.

Muncitorii se organizează și și concretizează doleanțele. Revendicările lor sunt minime și sunt făcute într-un spirit de înaltă înțelegere a deficiențelor împrejurări prin care trece țara.

Ei pretind, însă, ca o primă și indispensabilă măsură, coordonarea dreaptă și imediată a raporturilor dintre capital și muncă.

Muncitorii voiesc ca viața lor să fie mai luminoasă, astfel ca activitatea și aspirațiile lor să poată fi închinute muncii constructive, libertății și dreptății politice și sociale.

Vor învinge, pentru că dreptatea este de partea lor. I. M.

Intensificarea însămânțărilor nu se rezolvă prin mărirea personalului administrativ

Pentru complectarea suprafețelor prevăzute cu sămânături de toamnă, Ministerul agriculturii, în afara de organele agricole județene, a mai înălțat un număr de 10 Inspectori Agronomi din cadrul și diferite instituții cu supravegherea lucrărilor la județul Gh. Bujor-Dorobolu, Ath, Caranambu-Teleorman și Olt, I. Dădus-Teocul, Gh. Dăde-Covurlui, Teofil Pioraru-Vaslui și Fălcu, Gherman Mihal-Bala, I. Grama-Arad, C. Ionescu-

Meh. Ūnți, C. Javoder-Dolj, T. Martin-Hunedoara, Neagu Maria-E. Sărat, Const. Odor-Botoșani, Marin Rădulescu-Constanța, O. Rosen-Neamț, Gh. Tontel-Dolj, O. Vasiliu-Argeș, D. Șchulter-Buzău, O. Vălleu-Vâlcea, I. Vinea-Tulcea. Un număr de 19 Inspectori vor acționa special pe regiuni: Br. N. Constantin-Cușceni-Bralia, H. Sărat, Buzău; Nio. Hulpot-Triac, Arad, Uilor; D. Năzărie-Muceel, Argeș, Olt; Nio. Neagu-

ARO Reprez. La orele 2 și 6.30

AXI Succesul mondial cel mai mare film al timpurilor Betty Davis - Olivia de Havilland EROL FLYNN în colosul film colorat ELISABET și ESEX Procurăți bilete din timp. In zi de lucru la ora 2, Duminică la 9 și 11 MATINEU.

Suceava, Rădăuți, Bala; V. Pașcovechi-Covurlui, Teocul, Putna; Eug. Protescu-Mehedint, Caras, Severin; Dr. I. F. Radu-Vâlcea, Gorj, Dolj; Alex. Romanovici-Roman, Neamț, Bacău; Stan Tleulescu-Vlașca, Teleorman, Roman; Urtă Anaetlie-Vaslui, Fălciu, Tulova; Gheorghe Vodă-Ilfot Prahova, Dambovitza; Soțir Zarna-Tulcea, Constanța, Ialomița.

Conducerea lucrărilor pe întregul Moldova a are d. Ing. agr. consilier Crum Mihăilescu, iar conducerea generală pe întregul țară a au d-nii Ing. agr. consilieri Anghel Jules, directorul producției vegetale și dr. Ing. agr. Inspector general Virgil Economu, de leggit special.

Secretariatul acțiunii de însămânțare funcționează în Ministerul agriculturii (camera 54) și este condus de d-nii Ing. insp. general Roman C. Stere și Ing. agr. Victor de Mayo.

După părerea noastră mărirea personalului administrativ nici decum nu rezolvă problema vitală a însămânțărilor. Lipsa animalelor de muncă, principala cauză a întârzierii nu poate fi rezolvată decât prin intelvenția prefecturilor. În acest timp trebuie să precizăm că supra-mă obligatia morală și materială a țăranilor este cu mișionetele proprii care le-au la îndemână să depună efort suprem pentru a face însămânțările de toamnă, aceasta arăt în interesul lor propriu, și în interesul celei colectivității naționale, care după război greu pentru înălțarea în ciampului.

CAPITO Telefon 23-22. Str. Brillanșu 13. Repr. 1, 3, 6 Ziara MATINEU. Atențiunea! Conștia sezonului Căpitanul Francasse cu CLARA CALAMAI și OSVALDO VALENTI. Un film aventurilor plin de emoții.

Grozăviile iadului fascist dela Bor

De vorbă cu doi supraviețuitori

Doi oameni franți de oboșală stau înaintea noastră. De pe obrazul lor se desprinde chinul și durerea ucigătoare, amintirea lagărului evreesc din Bor. Lagăr evreesc, două cuvinte, care prin conținutul lor explică mânia bestială a fasciștilor hitlerişti, care au uneltit fără nici o considerație de milă cele mai teribile barbarii.

Jacob Schwarz, tipograf și Isaac Horeczky, artist, originari din Budapesta ne descriu în imagini îngrozitoare viața și tratamentul celor din lagărul evreesc dela Bor. (Iugoslavia).

ȘAPTE ZILE ÎN VAGON DE VITĂ PLUMBUIT

În 20 Mai 1944 s'au înmănat ordinele de chemare din Budapesta. După ordina putea fiecare să-și ia merinde pe două zile. Imbarcarea s'a petrecut impresionant; loviturile cu pașul armat și bătăi cu biciul. Alimentația s'au epuizat repede, în timpul călătoriei care a durat șapte zile, cei 2000 de evrei deportați n'au primit decât o singură dată mâncare, vagoanele lor fiind plumbuite.

La sosirea lor în Bor s'au din Budapesta au fost repartizați la lucru împreună cu 4500 de evrei din Iugoslavia.

BCLAVAJUL HITLERIST. TRAGEDIA UNUI ARTIST FICTIV

Condițiile de lucru au fost miserabile. Se lucra câte 16 ore pe zi, plus drumul până la șantiere, respectiv până la mlaștea de arșă. Membrii formațiilor „Todt” și supraveghii munca nenorociților, care lucrau în împrejurări groaznice. Seara, când oamenii zdrobiți de oboseală ajungeau, în sfârșit, în băncile lor, pe lângă suferința de sașăziți care făceau imposibilă odihna mai veche de îndurat și bătăi din partea criminalilor fasciști maghiari lipsiți de orice omenie, care-i chinuau cu sadism de nedescris.

Pentru cel mai mic lucru pe care-l puteau considera ca abatere dela regulamente urmau legări de stâlpi, care durau o săptămână.

Artista pictor Lászlo, din Budapesta, a fost legat zilnic timp de două luni până când în urma chinurilor a înnebunit. În cele din urmă a fost ucis de șantiștii împreună cu alți tovarășii. Alimentația consta din 160 gr. pâine, din care se făcea cafea neagră, în seara și seara ciorbă, care de fapt era decât o apă caldă sărată.

BESTIILE S. S. APRIND BĂRĂCILE PLINE CU OAMENI

Victorioasa Armată Roșie și forțele Mareșalului Tito înaintau spre Bor. În inimile sărmanilor oameni chinuți se aprindea flacăra speranței. Bubuitul tunurilor, zgomotul mitralierelor și al puștilor se auzeau din ce în ce mai aproape. Germanii și maghiarii au evacuat cu mare grabă Borul. Dintre evreii deportați au fost transportați 4000 de oameni, pe urmă încă alți 2000. Aceștia din urmă însă au fost scăpați de armatele eliberatoare. Nu mai rămas în tabără decât câteva sute de oameni păziți de formațiile S. S. înarmați cu mitraliere.

Într-o zi dimineața, s'a dat ordinul să se umple baraca cu pași. Nenorociții și-au pregătit propriul lor rug, deoarece bestiiile S. S. au aprins baraca plină cu oameni. Sfârșitul părea inevitabil, câștigurile erau pășite cu mitraliere. În cele din urmă cei dinăuntru au reușit să spargă ceroul S. S. cu ajutorul partizanilor iugoslavi, care au eliberat orașul Bor, salvând astfel sute de deportați evrei.

SALVAREA ȘI RĂZBUNAREA

Partizanii au capturat și pe plutonierul major Császár, care a fost proza taberei de deportați. Această bestie cu chip uman a chinuit cu un adevărat sadism pe acești oameni nenorociți, rămași fără nici o spărare. Plutonierul major Császár nu și-a putut evita soarta, după cum nu va putea scăpa de pedeapsa binemeritată

nici unul dintre acești briganzi fasciști.

Până aici istorisește cel doi deportați evrei care au scăpat din iadul fascist. Cel 160 de foști membri ai taberei din Bor, care se află la Arad, așteaptă ca victorioasa Armată Roșie, împreună cu soldații noștri, să curețe Ungaria de bandele hitleriste și horțogăse, pentru a se putea reîntoarce la vetrele lor jefuite și pustite. (x. y.)

Fabrica de Vagoane „Astra” refuză reintegrarea salariaților evrei

Evenimentele din 28 August ar fi trebuit să realizeze eliminarea completă a legilor rasiale nu numai pe terenul politic, dar și din viața economică a țării noastre.

Astăzi, când toți factorii economici mai de seamă din țară trebuie să stea în serviciul glorioaselor noastre armate române și sovietice, care luptă necontenit pentru nimicirea Germaniei hitleriste, mai există întreprinderi care sabotează restabilirea situației constituționale și refuză cu încăpățănare prin diferite pretexte reintegrarea funcționarilor și muncitorilor minoritari concediați și condamnați la foamete în urma legilor rasiale deja abrogate prin Constituție.

Iată un exemplu documentar, care ne prezintă o situație cu atât mai gravă, fiind vorba de una din cele mai mari întreprinderi din industria noastră:

Cinema ROYAL ARAD, Telefon 19-33

Azi, premieră! Un film dinastic Vârtejul

Capo d'operă a fabricației și tehnicii moderne.
O superproducție franceză.
În rolul principal:
ALIDE FIELD ARLETTY

Duminecă la orele 11 Matineu cu intrare generală Lei 60.

tră de războiu: Fabrica de vagoane, armament și muniții „ASTRA” din Arad.

Această fabrică la 6 Septembrie 1940, când țara noastră a sângerat de rănile cele mai grave cauzate de trădarea dictaturii fasciste a Antonescilor, a concediat pe nedrept pe evrei, cu toate că, decretul-lege apărut în Monitorul Oficial a permis menținerea în serviciu a salariaților evrei până la 31 Decembrie 1940, ba chiar și după acest termen prin eliberarea carnetelor de exercitare profesională. În urma concedierii lor fabrica „ASTRA” a sustras chiar și gratificațiile cuvenite în fiecare an, abuzând

de legile rasiale, concediindu-le cu 5 zile înainte de distribuirea acestor gratificații, cari de altfel s'au plătit tuturor salariaților fabricii pentru munca lor prestată în cursul anului. După o vechime de serviciu de 20—25 ani, fabrica „ASTRA” a concediat pe salariații evrei, achitându-le drept „despăgubire” salariul pe 3 luni.

După un șomaj de 4 ani plin de suferințe, evenimentele din 28 August au adus speranța acestor funcționari și lucrători concediați pe nedrept. Speranța lor la recăștigarea drepturilor lor a rămas însă nerealizată până în prezent. Cu toate că, mai multe

„red” s'au prezentat în scopul înapoierea titlului, ca C. F. R., Administrația Financiară, Societatea de Electricitate, Industria Textilă Arădiană, etc. au reprimut deja pe salariații lor evrei concediați în urma regimului dictatorial al legionarilor și Antonescilor, fabrica „Astra” refuză categoric reintegrarea funcționarilor și esolaiții muncitorilor evrei, cari s'au prezentat în serviciu imediat după înfrângerea regimului fascist și sovinișt. Pretextul fabricii este că „deocamdată nu sunt locuri vacante la fabrică”, uitând că, nu-i vorba de angajări noi, ci de reintegrările celor concediați pe nedrept.

Cele de mai sus arată clar că, fabrica „Astra” neglijează drepturile cetățenilor asigurați de Constituție și sabotează programul de lucru al economiei naționale și al industriei de războiu prin suprimarea brațelor de muncă necesare pentru bunul mers al producției. Unii concediați ai fabricii „ASTRA” se loagă deci încă și astăzi de legile rasiale a fascismului sovinișt.

A acțiunea de organizare sindicală a muncitorilor și funcționarilor din fabrica „ASTRA” trebuie să însoadă printru revendicările lor punctul cel mai important al programului de purificare:

Indepărtarea imediată a elementelor legionare și profasciste din fabrică, precum și reprimirea imediată în serviciu și reintegrarea în drepturi a funcționarilor și muncitorilor minoritari concediați pe nedrept în urma legilor hitleriste și legionare.

Epurație elementelor fasciste din fabrica „Maco” Timișoara

La 29 Octombrie a. c. muncitorii dela fabrica „Maco” din Timișoara au ținut o adunare, la care din partea Sindicatelor a luat parte și cunoscutul luptător al intereselor muncitorești, Káll Ioan, fiul al Aradului. La deschidere a expus rolul adunării, care a fost rapunarea fabricii în funcțiune, asigurând astfel existența muncitorilor și bunul mers al producției.

După o lungă discuție muncitorii adunați au hotărât să vor excludă din

rândurile lor pentru propaganda hitleristă și soviniștă pe Jordan Ella, Nuber Rozalia, Schonkovits Aranca și Dieffenbach Ioan. Din partea comitetului de conducere al fabricii Toth Emorie și Novac Terezia au arătat că unitatea muncitorească trebuie să fie păzită cu multă vigilență, deși elementele care periclitează această unitate, trebuie eliminate în interesul tuturor muncitorilor. După această hotărâre, tov. Káll Ioan a precizat că

cei excluși nu vor fi persecutați, cum erau persecutați muncitorii conștienți sub regimul de teroare și dacă vor dovedi demnitatea lor în fața muncitorilor, hotărârea poate fi supusă unei revizii.

— Știm că dela cap se putrezește peștele și trebuie să luăm hotărârea că vom lupta pentru curățirea de sus în jos în toate domeniile vieții economice și politice. (Acclamații îndelungate).

La sfârșitul ședinței s'au stabilit revendicările economice ale muncitorilor și au hotărât că prin Sindicate vor interveni ca fabrica să fie repusă imediat în funcțiune. Muncitorii fabricii „Maco” au făcut un pas însemnat pe drumul unității și organizării clasei muncitorești.

Ce se ascunde în dosul scumpirii hârtiei?

Rolul familiei fasciste Schiel

Am protestat împotriva scumpirii hârtiei, din care cititorii au de suportat noi sacrificii bănești. Astăzi suntem în măsură să cunoaștem realitatea, ce se ascunde în dosul acestei mășuri. În fruntea cartelului de hârtie stă familia Schiel, care dirijează și oficiul de hârtie. Această familie de mare industrie, în trecut a finanțat cu milioane mișcarea hitleristă. Astăzi familia Schiel continuă probabil aceeași politică fascistă, creând dificultăți mișcării democratice, căci prin scumpirea hârtiei împiedică răspândirea ziarelor în rândurile muncitorilor și țărănilor.

GEAMURI

SE EXECUTA PROMT LA „GOLINDA” ATELIER PENTRU PRELUCRAREA STICLEI STR. EPISCOPIEI 48. Telefon No. 14-17.

Victoria muncitorilor dela Industrie Lănel, Timișoara

Muncitorii dela Industria Lănel Timișoara au cerut majorarea salariilor, epurarea elementelor fasciste din fabrică. Ca rezultat al tratativelor au făcut un acord cu direcțiunea întreprinderii ca în viitor toate angajările și concedierile să nu se facă decât cu consimțământul comitetului de fabrică. În afară de această muncitorească s'au primit majorarea salariilor și au fost concediate elementele fasciste din fabrică. Iată o bună dovadă că muncitorii numai organizați reprezintă o forță, care să se impune patronilor.

CORSO ARAD, Tel. 23-04

Garanția filmului de succes Repr. 1, 2, 3 Azi premieră! Azi premieră! Un triumf al risului Un record al veseliei

Frații MARX la Circ

La ora 8 cu Lei 60. Duminecă 9, 11, 1, 3, 5 lei.

APEL

Se aduce la cunoștința membrilor din Comitetul Sindical al Textiliștilor că Duminică, 5 Noembrie 1944, se va ține ședință de comitet la orele 9 1/2 a. m. la sediul Sindicatului, P. Avram Iancu Nr. 9, etaj I.

INFORMAȚIUNI

INTREG PERSONALUL sanitar și tehnic încadrat în formațiunile de Apărare Pasivă ale Municipiului Arad, vor fi prezente în ziua de 4 Noembrie orerle 9 dimineața la Primăria Municipiului Arad pentru a primi instrucțiuni. Șefii de sectoare vor avea tabelul nominal al tuturor oamenilor încadrați în aceste formațiuni, verificând până la acea dată prezența și absența întregului personal. Șefii de sectoare sunt direct răspunzători de exactitatea tabelelor și vor verifica personal pe fiecare om în parte dacă este sau nu în localitate. Șefii de formațiuni vor aduce și un tabel de materialul existent, deficit sau excedent. Cei ce nu vor executa întocmai sau nu se vor prezenta în ziua fixată vor fi trimiși în judecată și li se vor aplica sancțiuni. Comandantul Subzonei A. P. Arad.

INTREPRINDEREA COMUNALĂ A MUNICIPIULUI ARAD cu onoare invita din nou pe proprietarii de imobile inclusiv autoritățile și instituțiile publice să binevoiască a achita taxele de apă și canal la data prezentării facturilor, având în vedere că și întreprinderea Comunală are obligația să asigure la timp plata angajaților săi și a cheltuielilor necesare la întreținerea acestor servicii. În cazul când facturile nu se vor achita la prima prezentare, întreprinderea Comunală va proceda — fără altă somație — la închiderea apei, potrivit dispozițiilor ordinului Ministerului Afacerilor Interne, Direcțiunea Generală a Exploatațiilor Comunale Nr. 4107 din 12 Octombrie 1944. Pentru evitarea neplăcerilor și a cheltuielilor ce se pot naște din cauza închiderii apei, publicul abonat este asistent rugat să binevoiască a achita taxele în ziua prezentării facturilor. **DIRECȚIUNEA**

AVIZ ELEVILOR PARTICULARI Cu începerea noului an școlar „Profesorii Asociați” își redeschid cursurile de pregătire pentru examenele particulare la școlile de grad secundar. Se primesc și elevii și elevii cazuți la examenul de admitere pentru clasa I-a și a V-a. Cei căzuți la admiterea pentru clasa V-a, vor fi pregătiți paralel pentru admitere și pentru examenul clasei a V-a. Inscriserile se fac zilnic între orele 11—12 1/2 a. m., str. Crișan nr. 8, etaj I, apartamentul nr. 5. — „Profesorii Asociați”.

COMITETUL EXECUTIV al Colegiului Medicilor din România, invita corpul medical din Arad și județ, fără deosebire de origină etnică, pentru a se constitui în adunare adhoc, în ziua de 5 Noembrie a. c., orele 11, în localul Institutului Obstetric din Arad, spre a desemna noua Comisie Interimară, cu care va fi înlocuit vechiul comitet, care cu ziua de 23 August a. c. se consideră demisionat. — Comitetul Executiv al Colegiului Medicilor din România.

SE ADUCE LA CUNOȘTINȚA proprietarilor de debitori pentru beuturi spirtoase din cuprinsul municipiului Arad că este cu desăvârșire interzis orice vânzare de beuturi alcoolice, atât militarilor, decât de către armată ar fi ei, cât și civililor. Executarea acestei dispozițiuni va fi controlată de către echipe volante și celor contravenienți se va aplica închiderea totală a localului pentru desfacerea beuturilor spirtoase. — Chestorul poliției, I. Stelian.

ULTIMA ORA

Armata Germană a pierdut aproape 200 mii de oameni în Italia

Cincisprezece divizii hitleriste lichidate

Generalul Alexander, comandantul armatelor aliate din Italia, a făcut o declarație despre bilanțul operațiunilor militare din Italia.

— În cursul campaniei de 14 luni, începând de la Reggio până la regiunea Bolognei, armatele aliate au înaintat 800 km., eliberând 128.000 km. pătrat teritoriu italian — a declarat generalul Alexander. — Armata germană a pierdut în acest timp 194.000 de oameni, între care 50.000 au căzut

prizonieri, 84.000 au murit și 104.000 au fost răniți. Pierderea această înseamnă că hitleriștii au pierdut cincisprezece divizii complete în cursul ofensivei aliate.

15-a germană sunt în plină retragere peste râul Maas.

Aviația aliată a bombardat noaptea trecută orașul Oberhausen, din regiunea Ruhr, iar alte formațiuni Mosquite au bombardat orașele Colonia și Berlin. Uzinele de benzină sintetică dela Geislerkirchen au fost deasemenea violent bombardate de 800 de bombardiere americane.

Trupele aliate au debarcat pe insula olandeză Walhaeren și au ocupat porturile Vlissingen și Westkapellen

Bătălia pentru Olanda a ajuns în faza decisivă. Trupele aliate au debarcat noaptea trecută pe coastele insulei Walhaeren și au ocupat porturile Vlissingen și Westkapellen. Înainte de debarcare vase de războiu aliate au ținut coasta întreagă sub un puternic foc de artilerie, după care au debarcat trupe terestre de pe 200 vase de transport.

Insula Walhaeren e apărată de 10.000 de soldați germani, cari sunt pe calea încercuirii.

Posezia insulei Walhaeren e de o mare importanță militară. În 1940, când germanii au ocupat insula, propaganda hitleristă a anunțat: „Anglia e direct amenințată și a pierdut ultima bază de atac împotriva Germaniei”.

În estuarul râului Escout sunt în curs lupte violente, mai ales pe străzile orașului Knecke. Scopul acestor lupte este de a elibera complet portul Anversa.

Ultimele rămășițe ale armatei a

Banca Națională sucursala Arad refuză preschimbarea rublelor primite în schimbul vânzărilor

Comercianții din Arad au o deosebită nemulțumire față de Banca Națională, sucursala Arad, cereri referitoare la rublele primite în schimbul mărfurilor vândute ostașilor sovietici. După cum se știe, ultima dată a preschimbării rublelor a fost în ziua de 3 Octombrie. Banca Națională Arad fiind pe ultima zi supraîncăleantă cu munca rezolvarea mai multor sute de cereri, a amânat-o pe 4 Octombrie. Pe această zi funcționarii Băncii Naționale au și preluat cererile comercianților, însă banca până azi refuză schimbarea rublelor pe motivul că n'are dispoziție în acest sens.

Prima dată trebuie să stabilim că dacă ar fi vorba de vreo întârziere,

aceasta e din vina Băncii Naționale, care nu a prelungit orele de birou pe ziua de 3 Octombrie, ci a amânat rezolvirea pe ziua următoare. Dar comercianții în chestiune au îndeplinit toate formele cerute, cererea lor fiind înregistrată la Banca Națională. Pe de altă parte, acești comercianți micșor activitatea lor au servit Armata Roșie, începând de primele zile ale eliberării, pe când alții au sabotat și au ținut închisă prăvălia. Cu atât mai mult merită ei ca să fie despăgubiți, fiind vorba în majoritate de comercianți mici, cari nedisponând de rezerve materiale, se văd siliți a închide comerțul lor din lipsa de capital, care a fost epuizat.

„Nu vom preda nimănui roadele luptei noastre”

Declarațiunile Mareșalului Tito

LONDRA. — În cuvântarea ținută după defilarea unităților de partizani, mareșalul Tito a spus printre altele:

„Misiunea noastră nu este numai de a elibera țara noastră, ci și de a urmări pe inamic în bărglogul său. Aliații noștri — Uniunea Sovietică, Anglia și America — au venit să ne ajute. Aveți îndoița datorie de a înlătura pe năvălitori și de a păzi realizările pentru care s-au dat vata 200.000 de oameni din poporul nostru, în așa fel ca niciodată să nu ni se mai poată întâmpla așa ceva.

În țara noastră și în străinătate mai sunt încă oameni care speculează asupra războiului civil. Planurile lor nu se vor realiza niciodată.

Nu vom preda nimănui roadele luptei noastre, pentru care au curs râuri de sânge. Trebuie să ne păstrăm Jugoslavica noastră nouă, federală și democratică, în care orice cetățean cinstit va avea drepturi depline.

Se va face tot ceea ce trebuie pentru a se asigura condiții de muncă și educație, așa cum se cuvine pentru oamenii civilizați.

Nu vom mai permite niciodată să fim tratați cu un obiect de târguială. În lupta aceasta ne-am câștigat dreptul de a participa la egalitate cu aliații noștri în opera de reconstrucție a unei Europe și a unei Jugoslavii noi.

Am totă încrederea că aceste aspirații ale poporului nostru vor fi acceptate de aliații noștri.

Împreună cu aliații noștri, noi trebuie să distrugem pe cel mai mare dușman al neamului omenesc și după aceea, tot împreună cu aliații noștri, trebuie să clădim o lume mai bună pentru poporul Jugoslav.

În parada cu prilejul căreia a fost rostit acest discurs asistau membrii misiunilor militare britanică, americană și sovietică în Jugoslavica, precum și reprezentanții armatei roșii.

FORUM

TELEFON 20-10.

Azi! Primul film pentru toate vârstele mult răsăfăței

SHIRLEY TEMPLE

VIATA de ARTIST

cu George Murphy — Jimmy Durante — Phillis Brooks — Edna Mae Oliver.

Cel mai duios subiect în cea mai mare monumentală incenare cinematografică! Reprezentațiile zilnic la orele 1, 3 și 5.

Nu se admite nici o excepție la depunerea aparatelor de radio

Se aduce la cunoștința tuturor deținătorilor de radio-recepție din municipiul Arad, indiferent dacă posedă autorizație specială, ca în termen de 24 ore de la data publicării comunicatului de față să depună aparatele lor de radio-recepție la Chestura poliției Arad. Nu se admite nici o excepție. Organele poliției, în colaborare cu armata sovietică, vor face razii domiciliilor și infractorilor ce vor aplica rigoriile legii.

CURS DE LIMBA RUSĂ la Sindicatul Funcționarilor Particulari din Arad, Sindicatul Unit al Funcționarilor și Angajaților Particulari din Arad aduce la cunoștința că la începutul săptămânii viitoare va începe un curs de limba rusă, ținută de o profesoară cu limba maternă rusă. Cursul va fi gratuit pentru membrii sindicatului. Cei interesați sunt rugați să se prezintă cel mai târziu până Sâmbătă 4 Noembrie a. c., în localul Sindicatului, str. Horia 2, etaj II, telefon 23-38 pentru înscriere și fixarea orarului. — Sindicatul Unit al Funcționarilor din Arad.

Mica Publicitate

12 lei cuvântul — 6 lei pentru cuvânt de serviciu — Gratuit pentru membrii sindicatelor.

CAUTAM o locuință de cel puțin camera. Adresa: Uniunea Evreilor Democrați. Telefon 26-58.

DE VANZARE pat de copil în bună stare. Str. Baritiu 19, apart. 10.

INTELLECTUAL caut ota sau 2 camere mobilate cu baie și intrare separată. Adresa la ziar.